

hoto zákona, mají se považovati za takové, jakoby již byly bývaly státními občany ode dne 28. října 1918.

Otázkou v tomto směru rozhodnou zabýval se nss již v nář. Boh A 8088/29, kdež vyslovil a odůvodnil právní názor, že jest ve shodě se zákonem, přiznán-li válečnému poškozcenci, jemuž bylo uděleno státní občanství podle zák. č. 152/1926 Sb., invalidní důchod podle § 30 odst. 2 zák. č. 142/1920 Sb. teprve od prvního dne měsíce následujícího po udělení státního občanství.

Nss neshledává ani v tomto případě důvodu, aby se od stanoviska v právě cit. nálezu zaujatého odchýlil v tomto případě, kde sice neběží o nárok na důchod válečného poškozence ve smyslu zák. č. 142/20 Sb., nýbrž o nárok na vojenské zaopatřovací platy, podmíněný však rovněž státním občanstvím, a kde tedy jde stejně o výklad dosahu § 6 zák. č. 152/1926 Sb.; proto odkazuje nss podle § 44 jednacího řádu na odůvodnění nálezu onoho; k vývodům stížnosti dodává nss pouze tolik, že jest bezpředmětným poukaz na to, že cit. § 6 nečiní rozdíl mezi nároky veřejnoprávními a soukromoprávními, když ani nař. rozhodnutí neuvádělo nic, z čeho by bylo lze usuzovati, že podle názoru žal. úřadu s hlediska § 6 svrchu cit. měly by býti posuzovány nároky veřejnoprávní jinak než nároky soukromoprávní.

Dlužno proto uznati správným názor žal. úřadu, že také vojenské zaopatřovací platy, vyměřené gážistovi jako čl. státnímu příslušníku, dlužno jemu přiznati teprve od prvního dne měsíce, následujícího po výkonu státoobčanské přísahy ve smyslu zák. č. 152/26 Sb., čímž zároveň padá právní podklad, o který stížnost opírá své vývody dovozujiící nezákonnost výroku nař. rozhodnutí, pokud rozhodlo o úhradě přelplatku vojenských zaopatřovacích platů.

Č. 11.421.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní. — Řízení správní: * Politické úřady nejsou kompetentní k žádosti okresní nemocenské pojišťovny rozhodovati otázku existence pojištění podle zák. č. 221/1924 Sb.

(Nález ze dne 18. září 1934 č. 17.079.)

Prejudikatura: Srov. Boh. A 11.100/34.

Věc: Ákoš W. v M. proti zemskému úřadu v Bratislavě o sociální pojištění.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: K žádosti okr. nemocenské pojišťovny ve Sp., aby bylo rozhodnuto o pojistné povinnosti Antonína Š. a spol., vyslovil okr. úřad ve Spišské Nové Vsi výměrem ze 6. května 1931, že jmenovaní podléhají povinnému pojištění podle § 2 zák. č. 221/1924 Sb. za dobu, po kterou byli zaměstnáni u podnikatele Antonína Š., potažmo po onemocnění Antonína Š. u podnikatele Josefa K., při zpracování polomů v d.-ském lese velkostatkáře Ákoše W. Antonín Š., potažmo Josef K., nepodléhali povinnému pojištění podle § 2 zák. č. 221/24 Sb. po dobu, no kterou jako samostatní podnikatelé dělníky jimi najatými zpraco-

vávali polomy v d.-ském lese velkostatkáře Ákoše W. Shora uvedení dělníci měli býti k povinnému pojištění přihlášení Antonínem Š., potažmo po jeho onemocnění Josefem K. a nikoliv Ákošem W.

V odvolání uplatňovala pojišťovna, že jmenovaní káceli poškozené stromy a zpracovávali polomy a že Š., resp. K., nebyli podnikateli, nýbrž jen akordanty-subpodnikateli, kteří sice prováděli práce za ceny předem sjednané a dělníky vypláceli, ale byli se svou skupinou dělníků zaměstnanci velkostatku, na jehož účet a nebezpečí se práce prováděly.

Nař. rozhodnutím zrušil zem. úřad v Bratislavě prvostupňový výměr a vyslovil, že Antonín Š. a spol. jako zaměstnanci Ákoše W. v M. podléhají povinnému pojištění podle § 2 zák. č. 221/24 Sb.

Uvažuje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, musel nss z povinnosti úřední rozřešiti si především otázku, byl-li žal. úřad po zákonu kompetentní, aby vydal v tomto sporu meritorní rozhodnutí.

Nař. rozhodnutí jest vyřízením odvolání, které podala okr. nemoc. pojišťovna ve Sp. k žal. úřadu z rozhodnutí okr. úřadu ve Spišské Nové Vsi ze 6. května 1931, jenž k žádosti jmenované pojišťovny vyslovil, že Antonín Š., potažmo Josef K., nepodléhali povinnému pojištění podle § 2 zák. o sociálním pojištění po dobu, po kterou jako samostatní podnikatelé byli činni, že však ostatní ve výměru uvedení dělníci pojištění podléhali jako zaměstnanci jmenovaných podnikatelů. Žal. úřad rozhodl tudíž jako odvolací stolice o opravném prostředku podaném z rozhodnutí okr. úřadu, které bylo vydáno o pojistné povinnosti určitých osob k žádosti okr. nemoc. pojišťovny.

Paragraf 239 zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb., nadepsaný »Rozhodování politických úřadů«, stanoví, že o opravných prostředcích proti výměrům nositelů pojištění (§ 189) náleží rozhodovati politickým úřadům, pokud rozhodování není příkázáno soudům. Ježto cit. zákon nikde neobsahuje kompetenční předpis, jenž by zmocňoval politické úřady rozhodovati o pojistné povinnosti mimo případ cit. § 239 a tento paragraf příslušnost politických úřadů k rozhodování pojí na předpoklad, že proti výměru nositelů pojištění byl podán opravný prostředek, jest vzhledem k tomu, že kompetence politických úřadů může býti založena jen pozitivním předpisem, zjevno, že tam, kde nepředcházela výměr nositele pojištění a odvolání z něho, politické úřady nejsou příslušny, aby rozhodovaly o pojistné povinnosti.

V daném případě jest nesporno, že okr. nemoc. pojišťovna ve Sp. nevydala výměr o pojistné povinnosti osob, o které šlo, nýbrž že se obrátila se žádostí o takovéto rozhodnutí na okr. úřad. Ale pak v důsledku úvah právě uvedených nebyl okr. úřad pro nedostatek pozitivní kompetenční normy příslušný, aby o žádosti okr. nemoc. pojišťovny meritorně rozhodoval. Rozhodl-li však přes to, ač k tomu příslušným nebyl, byl žal. úřad, když z tohoto rozhodnutí bylo k němu podáno odvolání, povinen odvoláním v odpor vzaté rozhodnutí první stolice jako úřadu nekompetentního z povinnosti úřední zrušiti (srov. Boh. A 3641/24, 11.100/34). Ježto se tak nestalo, a žal. úřad rozhodnutí nepříslušného úřadu podrobil věcnému přezkoumání a o odvolání věcně rozhodl, ačkoliv se mu pro jeho věcné rozhodování nedostávalo potřebného substrátu,

kterým může býti právě jen výrok úřadu příslušného, nutno v tomto postupu, kterým si osobil kompetenci, jež mu po zákonu nepřísluší, shledati nezákonnost.

Č. 11.422.

Pojištění pensijní: Co jest »vyšší dozor« podle ustanovení § 1 odst. 2 lit. e) cís. nař. č. 138/1914 ř. z.?

(Nález ze dne 18. září 1934 č. 17.518.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 8436/30.

Věc: Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni proti ministerstvu sociální péče (za zúč. Antonína Š. v P. adv. Dr. Jan Wertheimer z Prahy) o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost. — — —

Důvody: Zsp v Praze rozhodnutím z 11. dubna 1925 rozhodla podle § 64 a) zák. č. 89/1920 Sb., že Antonín Š. v zaměstnání u firmy Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni nebyl v době od 21. ledna 1909 do 22. února 1919 povinen pensijním pojištěním podle zák. č. 1 ex 1907, resp. cís. nař. č. 138/1914 ř. z.

Odvolání, podanému proti tomuto rozhodnutí Antonínem Š., min. soc. péče nař. rozhodnutím částečně vyhovělo, a potvrzujíc nař. rozhodnutí pouze ohledně doby od 21. ledna 1909 do 31. prosince 1914, zrušilo nař. rozhodnutí v ostatní jeho části a vyslovilo, že Antonín Š. v době od 1. ledna 1915 do 22. února 1919 pojistné povinnosti pensijní podléhal. Výrok uznávající pojistnou povinnost, který je jediné naříkán stížností, jest takto odůvodněn: »Pokud jde o dobu od 1. ledna 1915 do konce služebního poměru Š.-ova, jest provedeným šetřením, zejména seznáním st-le, podporovaným výpověďmi — — — jakož i seznáním firmy, zjištěno, že st-l byl v této části sporné doby zaměstnán jako přední dělník ve střelovce I., resp. II. výhradně dozorem a kontrolou práce. V této funkci dohlížel střídavě v denní a noční směně na práci skupiny dělníků-soustružníků v počtu 150—250, resp. 300 lidí, přechodně v roce 1917 mu podléhali i 4 přední dělníci, bděl nejen nad tím, aby práce ve směně šla rychle ku předu, nýbrž dával dělníkům rady a pokyny o postupu a způsobu práce podle direktiv, jež sám dostával od svého nadřízeného mistra, a bděl nad tím, aby tyto direktivy byly přesně dodržovány; byl odpověden za pořádek ve svém oddělení (směně) a za dodržení pracovního programu předem stanoveného. O postupu práce ve směně referoval svému nadřízenému mistru buď ústně nebo (v noční směně) psal denní raporty do raportní knihy, která byla každého druhého dne předkládána šéfovi oddělení; zapisoval, kolik kusů střeliva bylo denně vyrobeno a kontroloval jeho počet, udaný mu dělníky. Pokusnou kontrolou čas od času zjišťoval pomocí šablon a částečně i posuvnými měřítky, zda vyrobené střelivo odpovídá nákresu; v případě, že bylo nákresu potřeba na jiném místě, sám si zhotovoval příslušné skizy náhradní. V případě potřeby vyhotovoval sám úkolové, resp. pracovní lístky podle úkolové knihy; psal a podpisoval odběrné lístky na olej, náradí a jiné běžné potřeby; úkolové lístky rovněž někdy podepisoval.